

Í DAG

LANDSHANDILIN
Á TINGI

Nei fyrir endurreising landshandilsins

I tingsetuni 1954 setti Javnaðarflokkurinn uppskot um at endurreisa landshandilin, sum hiti samlaða afturhaldið hevdði tikið av árið fyrri.

Uppskotið:

— LANDSHANDILIN VERÐUR SETTUR Á STOVN AFTUR —
Bert 6 atkvøddu fyrir uppskotinum!

Undir atkvøðugreiðsluni um javnaðaruppskotið, t. v. s. at endurreisa landshandilin atkvøddu tveir tingmenn NEI.

Mesir vóru:

ERLENDUR PATURSSON og HANUS VIÐ HOGADALSÁ

SOSIALURIN Viðmerkingar

FISKIMARKSMÁLID.

TAÐ var, meðan fólkalokksmenn, sambandsmenn og sjálfstýrismenn sötu í landsstýrnum, at vit fingi vanlukkussáttmálan um 3 mila fiskimark at galda í 12 ár. Hetta var veruliga eitt afturstig; men tibetur er tað undir hesum landsstýrinum fingið í lag broytingar, ið gera henda sáttmála til einkis, sjálvt um enn ikki er vunnið á mál.

Javnaðarflokksins stóða var tann at vit skuldu fylgja íslendingum og treyta okkum somu rættindi sum teir í øllum og á øllum okjum.

Tjóðveldisflokkurinn var við til at byrja við fúsir til at siga upp, men seinri lein uppskot frá flokkinum um

«samráðing» við avvarandi stjórnarvold...

um setanina av fiskimarkinum, og hartil er at leggja aftrat, at eisini tjóðveldisflokkurinn var við til at leggja atkvøddu til 12 ára sáttmálan um 3 mila markid.

UNDIR hesum landsstýrinum er tað eydnast at fáa sáttmálalógin stytta við 4 árum, sett 12 mila fiskimark við undantaksreglum fyrir betrum — og endiliga: at siga sáttmálan upp við tí endamáli at seta 12 mila fiskimark út frá heinum grundlinjum.

Brevkassin

»Brevkassini!

Tá eg skal søkja um einkjupensjon, loyvi eg mær at spyrja, um blaðið kann veita mær upplýsingar um, um skattur, sjúkrahús og tilfugl verða drigin frá, tá einkjupensjonin verður útroknað?

55 ár.

SVAR: Sambært lógina um einkjupensjon verður skattur, sjúkrahús- og jarðferðstýgging drigin frá inntøkuni, tá pensjonin verður útroknað og ásett.

veist tú?

AT fyrir at stuðla føroyski tjóðskaparliv og fyrir at vinna okkara móðurmáli óskerdan rætt á øllum okjum her á landi, setti Javnaðarflokkurinn saman við sjálfstýrisslokkinum fram uppskot á tingi um at føroyski skuldi vera rættarmál, men tess verri fali uppskotið.

AT folk, sum búgva á arktisku øki um um sjaldan fáa krinsjukur, tá veðurlagið har er so kalt, at fórnissjúkubasilillur ikki trivast har.

AT planetin, ið kemur jörðini næst er Mars, og kann hon koma so nær sum 56.500.000 km, men hetta hendir bara frá 15. til 17. hvørt ár og á mánaðinum august og september.

AT amerikanskir visindamenn siga, at eitt gentubarn við 95 pst. vissu fær sama kroppsbýgning sum móðurin.

AT Golfstreymurin í vissum støðum fer niður á fittliga stórt dýpi soleiðis niður á 600 m við Florida.

AT ein leyva aldri leypur á ein elefant, tá elefantahúðin er so tjúkk, at hon ikki fær klørnar bita á.

Bókun

BLAÐDEYÐIN. Heimspressan gjørdist í fjór væl minni enn áður, tá hitt kenda enska blaðið NEWS CHRONICLE mátti halda upp at av fíggarligum orsökum, hóast upp lagið var 1.000.000 eintøk dagliga. Um somu tíð kom kapping í lag millum kapitalistarnar, hvør teirra skuldi eta málgaðan javnaðarflokksins. »Daily Herald«, sum to langt finnum undan hevði givið upp at koma út sum sjálfstøðugt blað; men latið útgávuna í hendi á eini stórru konsern. Síðan 1949 eru 17 stór bløð í Bretlandi hildin upp at, og nú eiga 3 blaðkonsernir í Bretlandi 67 pst. av øllum bløðunum í landinum.

Brev til Sosialin

Politisk propaganda.

Tað er øllum kunnugt, at harra Erleundur Patursson hvorki í talu ella skrift kann lata vera við at oysa gall og gor eftir danskarum og sjálvandi verður hatskleikin ikki minni upp undir val, tá einum stendur tap í hendi.

Mær tykir tað tí lógið, at útvarpið letur E. Patursson fáa henda stovn til nýtslu til fyrilestrar, ein fer varhugan av, eru gjørdir við tí endamáli at klickja aðra tjóð, at seta ilt millum folk, sum hóast fer tíðar myrðleikar lættliga kunnu fáa og arbeiða saman øllum til gagns, bert teir røttu — og ikki teir hevðarsomu — menninir halda um stýrisvølin.

Lurtari.

eyðað

»DAGBLAÐID« og fólkalokksmenn eru vanir at siga fólki frá, at ta tá teir tóku við ræðinum í 1950, vóru ellir íkassar tómr, landið var á húsangangi o. s. f. Men lat okkum hoyra, hvat somu sannleiks-póstar segdu um somu tíð.

30. januar 1951 skrivaði Dagblaðið:

»IKKI TRYTTUR PENINGURIN Í LANDINUM, TÁ VIT SIGGJA HVUSSU NÓGV. IÐ STENDUR Í BANKUNUM OG SPARI KASSUNUM. TÁ LANDIÐ HEVUR BRUK FYRI HESUM PENINGI, MÁ FÁAST FATUR Í HANN, TÍ OLL ERU VIT Í SAMÁ BÁTI OG RÓGVA AND RÓÐUR.....«

Ein FÓLKAFLOKKSMÁÐUR sigur:

»Ólika Portugalstrolararnar hjá Hákon og hasar blökkisirnir hjá Dam úr Noregi.«

— o —

VALSKALDIÐ sigur:

Fát er tal á køppum við silvurlonkum knøppum, ið prýða bók og knæ, — neyðars, neyðars Hákon er í ringum lag.

Ei sakar tó um tjóðskapur er veitur, i talvi eingin »mangur leikur«, ja, um politisk skiftir hendur, — bara kongur Hákon riddar-krossar sendir.

UTTANLANDSHJALP. Aftret 1 milliard dollars, sum latin verð í árinum, letur USA í ár 624 milj. dollars til Fjareystur, 350 milj. til Afrika, 625 milj. til Latinamerika og 1.028 milj. til Mið- og Suður-eysturafriku.

— o —

Í Osakafjórðinum í Japan hava teir funnið heinagrindina av fili, ið teir halda hevur livað fyrri 100.000—500.000 árum síðan. Nú verður kannað, um hetta eru sama slag filar, sum liva í Afriku og Indiu.

— o —

PHYLLIS NDHALA, 24 ár svørt genta í Suðurafriku trúlovaði seg við bretska unglinginum John; men slíkt samband millum svørt og hvít er strangliga bannað har. Tey máttu flygja 3200 km. áðrenn tey kendu seg trygg fyrir suðurafrikanska politinum.

— o —

HENRI HUGOT, franskur tvisindamaður, hevur uppskot um at gera glasveggir í Saharaoyðimørkini við at bræða sand til glas — og sandurin trytur ikki.

— o —

BINDIHUGUR. So nógv meira binda enskar húsmóður nú, tær kunnu sita frammánfyrir sjónvarpinum við stókkum, at tær í fjór brúktu 20 milj. kg av tógvi, og tað er 25 pst. meira enn í 1951.

— o —

ENSKI presturin TUNTALL sigur: Eg vilði ynski, at apurnar kundu ráðgjøri heiminum einar 2 öldir, og at tær tóku sær fyrir at skjóta allar visindamenninar út í rúmdina.

— o —

HCSRÁÐ. Tvey ungfólk høvdu keypt sær trúlovingarringar og bóðu gullsmiðin um góð ráð at halda ringarnar væl. Hann svaraði: — Latid teir niður í vaskifatið einar tveir ferðir um dagin — bæði tvey.

— o —

STAUNING: Skeggið — tað er ein ívasamur fyrirnunar. Vist hevur tað gjørt meg kendan; men sit í inni á einum vørtsi og drekki eina öl, siggja øll meg, og øll 50 sigja tað á hvør sinum stað, og so havi eg drukkið 50 öl tann dagin.

— o —

TAÐ er bara ein statfur í samfelagnum, um hugsar meir um pengar enn tey ríku — tað eru tey fátøku.

Ein harmasøga

TJÓÐVELDISINS TRYGGJAN AV FISKIMANNARÓRUM ER HARMASØGA

Undir tjóðveldisins forseti í F. F. hava fiskimenn verið knív skornir við at fáa minstu lønar- og arbeiðsáðotur.

— Og á tingi er tað hent, at tjóðveldismenn hava fingið minstulønina niður frá 800 kr. í 650.

Av javnaðarmappa ávum er hon hækkað aftur til 1000 kr.

Er tað hent, at tjóðveldisflokkurinn hevur lagt uppskot um bótan av fiskimannans korum, hevur tað verið í so ringum skili, at uppskotini hava verið vrakað sum ónytilig.

Høvuðsbrekkurin við teimum hevur verið, at tey ikki bara ongar inntøkur hava vist á til at rinda lønarbattan við, men tjóðveldismenn hava verið so »kyniskir« — tí tað er ikki bara skilaloysi — at teir hava havt uppskot samstundis um at minka inntøkurnar hjá løn-javningargrunninum, ið lønar-áðoturnar skal gjalda. T. d.

Uppskot um at taka gjöldini til løn-javningargrunnin av, gjald sum reiðararnir nú rinda. — Og hvussu hevur ikki tjóðveldispolitikkurinn verið fyrir fiskimenn í grønlandsmálinum — Hvør fiskimaður vildi havt mist teir av hesum landsstýrinum vunnun grønlandsrættindi?

Hvussu hevur tjóðveldispolitikkurinn verið í spurninginum um afturvinnan av fiskirættindum í Íslandi? Teir virdu fiskimannna interessurnar í meira

rættindum í Íslandi ikki so mikið, sum teir lótu møta á samráðingarfundum við íslendsku ríkisstjórnina, men gjørdu tvørtur ímóti. Teir sendu fjárrætt upp til Íslands og kravdu mann í heim aftur, sum F. F. hevði sent upp at samráðast saman við hinum føroyingunum, — kravdu hann heim aftur uttan at hann hevði talað eitt einasta orð við nakran av íslendsku stjórnini ella embætismanninum um spurningin, føroyingar vóru farnir upp at samráðast um.

Javnaðarflokkurinn gjørdi ikki so. Hann átti formannin í sendi nevndini.

Har varð samráðst — og úrslitið var betri, enn nakar føroyingur hevði ventað.

Fiskimenn vita hvørjum teir skylda:

minstuløn uppá 1000 kr. og frítíð við løn.

hin mærandi útróðrastudningin.

6 tíma vaktarskifti.

lógarverjningina av fiskimannans lønarinteressum undir krígnum.

tey mongu skipini, ið nú koma til landið.

íleggningina til ídnaðarvirki, stórrættindi í Grønlandi, afturvinnin rættindi í Íslandi.

afturvinnin rættindi í Noreg.

Ti vilja fiskimenn mannsterkir hin 8. november greiða atkvøðu fyrir javnaðarmonnum.

BARNAMATUR

DROT UL GE UR GEL
A AS RIK UR SA TUR
RAN LIN DIS GAR AN
LING DRE DAG

Burtur úr hesum skulu gerast 6 orð ið merkja 1) Tjóðarskið 2) Á i Føroyum 3) Mannsnavn 4) Matur 5) Kongur 6) Bibl. navn.

Disir niður eftir verða fyrstu stavirnir í nýggju orðinum navn ið á landi í Afriku.

HVOR sangur byrjar soleiðis (bert fyrsti bókskrivur stendur á røttum staði):

Amundvøllinn

til gáman

Hanna: Hvi hava tit so høg bein undir barnaseingin?

Sanna: Fyri at vit betur kunnu hoyra, tá litessystur dettur á golv-ið; vit sova í einum øðrum rúmi.

Tá tvey gífta seg, verða tey eitt. Trupulleikarnir byrja, tá tey skulu avgera, hvør ikki skal vera til.

Hjá fotografinum: Mannan í óðini: Annars noyðist mamma at geva tær ein frammán, fyrir at fáa teg at smilast.

Kemst tí Rasmus? Rasmus hjá fólkalokkinum: — Í Føroyum skulu Føroyingar riða!

Forsvarligi figgjarpolitikur tjóðveldisins

Vit skulu føra forsvarligan figgjarpolitik, sigur tjóðveldið

Og hvussu hevur hesin politikur so verið á tingi?

Uppskotini hava utt um milljóna útreiðslur uttan eitt orð um inntøkur.

Tvørturímóti! Tjóðveldismenn á tingi og í »14. Sept.« hava dundrað inná tær inntøkur, vit hava til løn-javningargrunnin, sosialu forðingina, skúlskapin. Teir hava við buktir og gny kravt hesar inntøkur avtíknar.

Tíftan »forsvarligan« politik vilja allir veljarar sleppa undan

2802

SNAR-vaskað

centrifugerað og turkað

SNAR-vask

Bøgøta 14